

مقایسه دیدگاه پرستاران، دانشجویان پرستاری و بیماران بستری در بیمارستان های آموزشی شهرستان شهرکرد نسبت به نقش های پرستاران

فاطمه علی اکبری*، یوسف اصلانی

دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد، شهرکرد، ایران.

تاریخ دریافت: ۹۱/۱۱/۲۲ تاریخ پذیرش: ۹۲/۰۳/۱۴

چکیده:

زمینه و هدف: با توجه به آن که احساس پرستاران مبنی بر عدم برخورداری از پایگاه اجتماعی مناسب از علل عمده نارضایتی شغلی به شمار می آید؛ لذا بررسی نظر عامه مردم پیرامون نقش و ارزش پرستار و مقایسه آن با برداشت پرستاران مفید به نظر می رسد. این مطالعه با هدف تعیین و مقایسه دیدگاه پرستاران شاغل، دانشجویان پرستاری و بیماران بستری در بیمارستان های شهرستان شهرکرد نسبت به نقش های پرستاران صورت گرفت.

روش بررسی: این پژوهش یک مطالعه توصیفی- تحلیلی بود که جامعه مورد مطالعه را بیماران بستری و پرستاران شاغل در بخش های مختلف بیمارستان های آموزشی درمانی و دانشجویان ترم های ۷ و ۸ پرستاری شبانه و روزانه و ترم های ۴ و ۵ پرستاری ناپیوسته دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد تشکیل دادند. تعداد ۷۵ نفر در گروه پرستاران، ۵۰ نفر در گروه دانشجویان و ۷۵ نفر در گروه بیماران به صورت تصادفی انتخاب شدند و دیدگاه های آنان نسبت به نقش های پرستاران توسط پرسشنامه و چک لیست طی مدت دو ماه جمع آوری گردید.

یافته ها: در حیطه نقش مراقبتی، هماهنگ کننده، آموزش دهنده و مدافع اختلاف معنی داری بین نمره نگرش سه گروه وجود نداشت ولی در زمینه نقش های درمانی و محافظت کننده اختلاف معنی داری بین نمره نگرش سه گروه وجود داشت ($P<0/05$). گروه بیماران در اکثر حیطه ها نمره نگرش بالاتری نسبت به گروه دانشجویان و پرستاران داشتند.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج مطالعه اخیر دانشجویان و پرستاران نمره نگرش پایین تری نسبت به بیماران داشتند؛ لذا لازم است با توجه به نقش حساس پرستاران، سطح آگاهی آنان از دوران دانشجویی نسبت به نقش های پرستاری بالاتر رود تا کیفیت خدمات پرستاری نیز ارتقاء یابد.

واژه های کلیدی: دیدگاه، پرستاران شاغل، دانشجویان پرستاری، بیماران، نقش های پرستاران.

مقدمه:

سیستم محسوب می شوند (۲). هدف حرفه پرستاری بهبود شرایط مددجویان و بازیافتن سلامت افراد و پیشگیری و ارتقاء سلامت افراد از نظر جسمی، روانی و اجتماعی می باشد و توجه به نقش های متنوع و حساس پرستار اهمیت تأثیر عملکرد پرستاران را در کیفیت برنامه های بهداشتی درمانی به خوبی نشان می دهد. Potter و همکاران در نظر سنجی عمومی دریافتند که عموم مردم از نقش های پرستاران درک صحیحی

در اجتماعات امروز به تناسب پیشرفت اجتماعی تأمین بهداشت و سلامت مردم از وظایف مهم محسوب می گردد و در این میان برخی افراد که بدین منظور آموزش هایی را دریافت می دارند نقش اساسی تری را ایفا می کنند (۱). تیم بهداشتی و درمانی در زمره سازمان هایی قرار دارد که هدف اصلی آن ها حفظ سلامت افراد جامعه است و پرستاران با توجه گستردگی و اهمیت حیطه فعالیت هایشان از عناصر کلیدی این

ندارند (۳). در دیگر مطالعه بررسی نقش پرستاران از دیدگان دانش آموزان نیز نشان داد که دانش آموزان از نقش مراقبتی و کمکی پرستار آگاه هستند ولی از نقش های دیگر پرستاران اطلاع کافی ندارند (۴).

پرستاران امروزه علاوه بر مراقبت و درمان باید به ارتباط و مشاوره با بیماران و خانواده و دفاع از حقوق آن ها و تحقیق درباره بهترین روش ارائه خدمات پرستاری نیز بپردازند؛ بنابراین در جامعه امروز پرستاری به عنوان یک حرفه و یک هنر است که در صورتی که با رضایت شغلی پرستار همراه باشد می تواند منجر به ارائه مراقبت با کیفیت بهتر برای مددجویان شود (۵). مددجویان هنگامی پرستار را دارای قابلیت حرفه ای و ایفاگر مناسبی برای نقش خود می بینند که وی را فردی مهربان، همدل و ماهر ببینند. بنابراین هنگامی که پرستار بتواند مهارت ها را به هنگام کسب آگاهی های مختلف در خود ایجاد کند می تواند از پذیرش نقش ها و ایفای وظایف خود لذت ببرد (۶). نقش های مختلف پرستاران شامل نقش های مراقبتی، درمانی، آموزشی، حمایتی، آسایش دهنده، هماهنگ کننده و غیره می باشد که انجام صحیح و کامل این نقش ها مستلزم تسلط و آگاهی پرستاران نسبت به این نقش هاست (۷). مطالعات نشان می دهد ایفای ناکامل نقش های حرفه ای توسط پرستاران، موجب بروز مشکلات و کاهش کیفیت خدمات پرستاری می گردد (۸). همچنین عدم توجه به نقش ها و نداشتن آگاهی لازم در مورد ایفای نقش های حرفه ای منجر به عدم موفقیت در طرح های درمانی می گردد؛ لذا پرستاران برای توسعه و پیشرفت حرفه خود باید با انجام دادن فعالیت ها و ایفای نقش های مختلف در ارائه خدمات درمانی، کیفیت مراقبت ها را بالا برده و در جهت پیشبرد حرفه پرستاری و شناخت آن به جامعه، گام مؤثری بردارند (۹).

با توجه به آنکه مطالعات کمی به نظر سنجی درباره آگاهی پرستاران از نقش های حرفه ای خود پرداخته اند و از طرفی نظر سنجی از غیر پرستاران در زمینه نقش ها به طور مستقیم صورت نگرفته است و

همچنین اکثر پرستاران درباره نقش های خود اطلاع کاملی ندارند و بیشتر نقش های خود را محدود به طیف مراقبتی و درمانی می دانند و نیز در بین دانشجویان و عامه مردم همین نقش های پرستاران شناخته شده است؛ لذا این مطالعه با هدف تعیین و مقایسه دیدگاه پرستاران شاغل، دانشجویان پرستاری و بیماران بستری در بیمارستان های آموزشی شهرستان شهرکرد نسبت به نقش های پرستاران صورت گرفت.

روش بررسی:

این تحقیق یک مطالعه توصیفی و تحلیلی است که به منظور بررسی دیدگاه پرستاران شاغل، دانشجویان پرستاری و بیماران بستری در بیمارستان های شهرستان شهرکرد نسبت به نقش های پرستاران انجام شد. جهت انجام مطالعه از کمیته اخلاق معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد مجوز لازم اخذ گردید. در این پژوهش از کل پرستاران شاغل در بخش های مختلف بیمارستان های آموزشی درمانی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد ۷۵ نفر به روش تصادفی و بر اساس داشتن شرایط ورود به مطالعه از بخش های مختلف مورد مطالعه قرار گرفتند و پرسشنامه هایی در اختیار آن ها قرار گرفت تا آن ها را تکمیل نمایند. در گروه بیماران نیز ۷۵ نفر از بیمارانی که در بخش های داخلی و جراحی این بیمارستان ها بستری بودند به روش مستمر و آسان (بر اساس داشتن شرایط ورود به مطالعه) تا زمان تکمیل نمونه ها وارد مطالعه شدند و از طریق پرسشنامه که در اختیار پرستگران قرار داشت مورد مصاحبه قرار گرفتند. همچنین در گروه دانشجویان از بین دانشجویان ترم های ۷ و ۸ پرستاری شبانه و روزانه و ترم های ۴ پرستاری ناپیوسته ۴۰ نفر به صورت تصادفی به عنوان نمونه انتخاب و پرسشنامه ها در اختیار آن ها قرار گرفت تا پس از مطالعه آن ها را تکمیل نمایند. لازم به ذکر است که جهت رعایت ملاحظات اخلاقی اهداف پژوهش، برای افراد شرکت کننده در پژوهش توضیح

داده شد و از آنان برای شرکت در پژوهش رضایت آگاهانه اخذ گردید.

ابزار جمع آوری اطلاعات در این مطالعه پرسشنامه شامل دو بخش می باشد که بخش اول اطلاعات دموگرافیک و بخش دوم پرسشنامه شامل ۴۰ سوال جهت بررسی دیدگاه گروه های مختلف پیرامون نقش های مختلف پرستاران در شش حیطه مورد بررسی قرار گرفت. سوالات با طیف لیکرت پنج تایی از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم نمره دهی و نمره کلی پرسشنامه بین ۰ تا ۲۰۰ محاسبه گردید. دیدگاه های شرکت کنندگان در خصوص حیطه های شش گانه، نقش درمانی (۶ سوال)، هماهنگ کننده (۵ سوال)، محافظتی (۵ سوال)، آموزشی (۸ سوال)، مراقبتی (۱۲ سوال) و مدافع (۴ سوال) بود. منظور از دیدگاه درک و برداشت پرستاران از نحوه انجام فعالیت ها، میزان ایفای نقش ها و توانایی و آمادگی آنان برای ایفای نقش ها می باشد. برای تعیین روایی پرسشنامه از روش اعتبار محتوا استفاده شد. بدین منظور از طریق مطالعات و استفاده از کتب، مقالات و مروری بر مطالعات و کارهای انجام شده، پرسشنامه ای تهیه و در اختیار ۱۲ نفر از اعضای هیئت علمی دانشکده پرستاری دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد که گرایش آن ها مرتبط با موضوع بود قرار گرفت و پس از کسب نظرات اصلاحی و مشورت با اساتید راهنما تغییرات

لازم جهت بالا بردن روایی محتوا در آن داده شد. به منظور تعیین پایایی ابزار گردآوری داده ها از روش آزمون مجدد استفاده گردید. بدین ترتیب که پرسشنامه تهیه شده از ۱۴ نفر که مشخصات واحدهای مورد پژوهش را دارا بودند تکمیل و سپس به فاصله دو هفته بعد مجدداً همان پرسشنامه بدون هیچ گونه تغییری برای همان نمونه ها پر شد. همبستگی بین نمره های دو مرحله با استفاده از آزمون آلفا کرونباخ ۰/۹۵ به دست آمد. کلیه واحدهای مورد پژوهش در آزمون مجدد از پژوهش حذف شدند. در مرحله بعد داده ها از طریق نرم افزار SPSS 16 و با استفاده از شاخص های توصیفی و آزمون های تحلیل واریانس و توکی آنالیز گردید و مقدار $P < 0/05$ معنادار در نظر گرفته شد.

یافته ها:

در این پژوهش در گروه دانشجویان میانگین سنی $23/08 \pm 1/25$ ، در گروه بیماران $33/25 \pm 12/01$ و در گروه پرستاران $31/29 \pm 6/29$ بود. سایر مشخصات دموگرافیک نمونه های پژوهش در جدول شماره ۱ آورده شده است.

جدول شماره ۱: توزیع فراوانی مطلق و نسبی افراد مورد پژوهش بر حسب مشخصات دموگرافیک

متغیر ها	گروه ها	پرستاران		دانشجویان		بیماران	
		تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
جنس	مرد	۲۸	۳۶/۴	۱۱	۲۲	۲۶	۳۴/۶
	زن	۴۷	۶۳/۶	۳۹	۷۸	۴۹	۶۵/۴
وضعیت تأهل	متأهل	۳۵	۴۵/۵	۱۰	۲۰	۴۶	۶۵/۸
	مجرد	۴۰	۵۴/۵	۴۰	۸۰	۲۹	۳۴/۲
سطح تحصیلات	بی سواد	۰	۰	۰	۰	۱۰	۱۳/۲
	ابتدایی	۰	۰	۰	۰	۱۷	۲۲/۴
	راهنمایی	۰	۰	۰	۰	۹	۱۱/۸
	دیپلم	۰	۰	۰	۰	۲۷	۳۶/۸
	کاردانی	۸	۸۹/۳	۵۰	۱۰۰	۷	۹/۲
	کارشناسی	۶۷	۱۰/۷	۰	۰	۵	۶/۶

در گروه پرستاران در پاسخ به این سوال که آیا شغل خود را با علاقه انتخاب نموده اید ۵۱ نفر (۶۶/۲ درصد) پاسخ منفی و ۲۶ نفر (۳۳/۸ درصد) پاسخ مثبت دادند. همچنین در پاسخ به این سوال که آیا این شغل را به بستگان خود توصیه می کنید ۱۸ نفر (۲۳/۴ درصد) پاسخ مثبت و ۵۹ نفر (۷۶/۶ درصد) پاسخ منفی دادند.

جدول شماره ۲: توزیع فراوانی میانگین نمره نگرش واحدهای مورد پژوهش نسبت به نقش های پرستاری

نوع نقش	گروه ها	بیماران	دانشجویان	پرستاران
درمانی	۱۶/۶۳±۳/۶	۱۷/۰۸±۳/۴۵	۱۸/۵۸±۳/۰۶	
همه‌نگار کننده	۱۳/۴۲±۳/۱۵	۱۴/۲۸±۳/۴۴	۱۴/۷۴±۳/۱۲	
محافظتی	۱۴/۰۳±۲/۷۳	۱۴/۷۶±۲/۹۹	۱۶/۱۲±۱/۹۲	
آموزشی	۲۲/۲۴±۳/۶۲	۲۲/۹۴±۴/۵۲	۲۵/۰۱±۳/۶۷	
مراقبتی	۳۱/۰۹±۵/۳۵	۳۴/۵۲±۶/۱۰	۳۶/۸۰±۵/۳۸	
مدافع	۱۱/۰۹±۲/۴۷	۱۱/۷۴±۲/۳۸	۱۱/۷۰±۲/۴۰	

نتایج مطالعه نشان داد که نقش درمانی در تمامی شرکت کنندگان بالاترین میانگین نمره نگرش را نسبت به نقش های دیگر به خود اختصاص داده است (جدول شماره ۲). در حیطه نقش مراقبتی، همه‌نگار کننده، آموزش دهنده و مدافع، اختلاف معنی داری بین نمره نگرش دو گروه پرستاران و بیماران وجود نداشت. با این حال در خصوص نقش درمانی و محافظت کننده اختلاف معنی داری بین نمره نگرش دو گروه وجود داشت ($P=0/03$) و در گروه پرستاران نمره نگرش بیشتر از بیماران بود.

مقایسه امتیاز نگرش دانشجویان و بیماران نسبت به نقش های مختلف پرستاران نشان داد که در حیطه نقش مراقبتی، درمانی، همه‌نگار کننده، مدافع و محافظت کننده اختلاف معنی داری بین نمره نگرش دو گروه وجود نداشت. در حالی که نسبت به نقش آموزش دهنده اختلاف معنی داری بین نمره نگرش این دو گروه وجود داشت ($P=0/03$). به گونه ای که گروه دانشجویان نمره نگرش بالاتری نسبت به گروه بیماران داشتند.

در بررسی مقایسه ای بین نگرش دانشجویان و پرستاران نیز در حیطه نقش مراقبتی، درمانی، مدافع و همه‌نگار کننده اختلاف معنی داری بین نمره نگرش دو گروه وجود نداشت. نسبت به نقش محافظت کننده و آموزش دهنده اختلاف معنی داری بین نمره نگرش دو گروه وجود داشت ($P=0/001$) و در گروه پرستاران نمره نگرش بالاتر از نمره دانشجویان بود.

به منظور بررسی رابطه متغیر مستقل با میانگین نمرات نگرش نسبت به نقش های شش گانه، آزمون آماری تحلیل واریانس یک طرفه انجام گرفت. نتایج نشان داد که از میان متغیرهای وابسته، نقش های درمانی، همه‌نگاری، محافظتی، آموزشی و مراقبتی ارتباط آماری معنی داری با نگرش داشتند و فقط در ارتباط با نقش مدافع ارتباط معنی دار آماری وجود نداشت ($P>0/05$). به دنبال معنی دار شدن نتیجه آزمون تحلیل واریانس یک طرفه، آزمون post hoc (توکی) برای تعیین چگونگی تفاوت میانگین گروه ها بکار رفت و نتایج آن نشان داد که میانگین نمرات نگرش پرستاران در مورد نقش درمانی، آموزشی و محافظتی با سایر گروه ها

تفاوت معنی داری داشت و میانگین نمرات پرستاران بیشتر بود ($P=0/001$). میانگین نمرات نگرش پرستاران در مورد نقش هماهنگی فقط با گروه بیماران تفاوت معنی داری داشت و میانگین نمرات پرستاران بیشتر بود ($P=0/032$). همچنین میانگین نمرات نگرش بیماران در مورد نقش مراقبتی با سایر گروه ها تفاوت معنی داری داشت ($P=0/001$) و میانگین نمرات بیماران کمتر بود و میانگین نمرات نگرش گروه ها در مورد نقش مدافع با سایر گروه ها تفاوت معنی داری را نشان نداد.

بحث:

نقش های هر حرفه از جمله پرستاری می تواند مبین ارزشمند بودن آن در بین مردم باشد و از طرفی ارزشمند بودن حرفه بر کارآیی و نگرش افراد نسبت به حرفه شان موثر می باشد. با توجه به یافته های این پژوهش، اکثریت نمونه ها دیدگاه مثبتی در رابطه با نقش های پرستاران داشتند و گروه بیماران در اکثر حیطه ها نمره نگرش بالاتری نسبت به گروه دانشجویان و پرستاران گزارش نمودند. در مطالعه ای که در هندوستان صورت گرفته نیز تفاوت های معنی داری برحسب جنس، درآمد، سطح تحصیلات و نوع دیدگاه ها نسبت به حرفه پرستاری وجود داشته است که در زنان و افراد با درآمد پایین تر نگرش نسبت به حرفه پرستاری مثبت تر بوده است که با نتایج مطالعه حاضر همخوانی دارد (۱۰، ۱۱).

مقایسه نتایج مطالعه اخیر با نتایج مطالعات مشابه در زمینه نگرش مردم نسبت به حرفه پرستاری با یافته های این پژوهش در برخی ابعاد همخوانی و در پاره ای جنبه ها تناقض دارد. در این مطالعه بالاترین نمره نگرش مربوط به نقش محافظتی، مدافع و هماهنگ کننده پرستاران و پایین ترین نمره نگرش مربوط به نقش مراقبتی، درمانی و آموزشی پرستاران بوده است. بر اساس نتایج مطالعه کاردان در سال ۱۳۸۰، بیش از

نیمی از افراد نسبت به نقش درمانی، مراقبتی و حفاظتی- حمایتی نگرش مثبت و نسبت به نقش مدیریتی و تحقیقی نگرش خنثی و یک چهارم نسبت به نقش آموزشی نگرش منفی داشته اند (۱۲).

عامه مردم پرستار را به عنوان شخصی مطلع در امور بهداشتی می دانند، عقیده و دیدگاه او را محترم می شمارند و درخصوص مسائلی که به بهداشت آن ها مربوط می شود، رای و نظر او را طلب می کنند (۱۲، ۱۳). پرستار به عنوان معلم، مفاهیم و عقاید مربوط به تندرستی را برای بیماران توضیح می دهد (۱۴)؛ لذا با توجه به نقش مهم آموزشی پرستار و اولویت پیشگیری بر درمان لازم است پرستاران در بعد آموزشی بسیار فعال باشند (۱۵).

نتایج مطالعه حاضر نشان داد در گروه دانشجویان بالاترین نمره نگرش مربوط به نقش های محافظتی، مدافع و هماهنگ کننده و پایین ترین نمره مربوط به نقش های درمانی، آموزشی و مراقبتی می باشد و در کل دانشجویان در اکثر حیطه ها نمره نگرش بالاتری نسبت به پرستاران شاغل داشتند. در یکی از مطالعات مشابه صورت گرفته در سال ۱۹۹۴ نیز بین درک نقش های پرستاری در دو گروه دانشجویان پزشکی و پرستاری تفاوت معنی داری مشاهده شد به طوری که پرستاران حرفه خود را به عنوان حرفه ای مستقل می دانستند ولی دانشجویان پزشکی این عقیده را نداشتند (۱۶، ۱۷). در مطالعه دیگر که با عنوان "ادراکات پرسنل پرستاری ایران" انجام شد نتایج به دست آمده نشان داد که ادراکات پرستاران تا حد زیادی تحت تأثیر عوامل سنتی- اجتماعی و مذهبی قرار می گیرد. پرستاران در این مطالعه نقش های خود را ارزشمند بیان نموده و بیان کردند تصویر ذهنی آن ها تا حد زیادی تحت تأثیر نظرات عمومی مردم درباره پرستاری قرار دارد و مردم عموماً پرستاران را صرفاً به عنوان دستیار پزشک می دانند نه اینکه آن را به عنوان یک هنر مراقبتی بدانند (۱۸).

پرستاران در زمینه ایفای نقش ها و فعالیت ها نشان داد که پرستاران فعالیت های مربوط به نقش هماهنگ کننده را با بیشترین درصد مطلوب و نقش حمایتی را با کمترین درصد مطلوب ارائه می دهند (۲۳). پژوهشگران محدودیت سرویس های ارائه دهنده خدمات و شناخت ناکافی پرستاران از نقش های حمایتی را از جمله علل پایین بودن درصد ارائه خدمات حمایتی می دانند و معتقدند در صورتی که این نیاز بیماران برآورده نشود رضایت خاطر آنان جلب نخواهد شد (۲۳).

نتیجه گیری:

نتایج مطالعه حاضر نشان داد که دانشجویان و پرستاران در خصوص نقش های پرستاران، نگرش پایین تری نسبت به بیماران دارند؛ لذا لازم است با توجه به نقش حساس پرستاران، سطح آگاهی دانشجویان پرستاری و پرستاران شاغل از دوران دانشجویی نسبت به نقش های پرستاری بالاتر رود تا کیفیت خدمات پرستاری نیز ارتقاء یابد.

کاربرد یافته های پژوهش در بالین:

نتایج مطالعه حاضر می تواند در آگاهی دادن مناسب به پرستاران، مسئولین پرستاری، دانشجویان پرستاری و عامه مردم مفید واقع شود و زمینه افزایش کیفیت خدمات پرستاری را فراهم نماید.

تشکر و قدردانی:

بدینوسیله نویسندگان از کلیه شرکت کنندگان و تمامی کسانی که ما را در انجام این پژوهش یاری رساندند تقدیر و تشکر می نمایند.

در این پژوهش میانگین نمرات نگرش پرستاران در مورد نقش درمانی، آموزشی و محافظتی بیشتر از سایر گروه ها بود. مطالعات انجام شده نشان داده اند که اغلب پرستاران به حرفه خود دیدگاه مثبتی دارند ولی درباره بعضی نقش ها و یا ارزش دارای ابهاماتی هستند (۱۹). همچنین در مطالعه حاضر میانگین نمرات نگرش بیماران در مورد نقش مراقبتی با سایر گروه ها تفاوت معنی داری داشت و میانگین نمرات بیماران کمتر بود. در مطالعات دیگر اشاره شده است که نظرات مردم جامعه درباره پرستاری حائز اهمیت و قابل بررسی می باشد و افراد با توجه به فرهنگ، آداب و رسوم و نوع اندیشه خود نسبت به نقش های مختلف پرستاران نظرات متفاوتی دارند که این امر به طور مستقیم یا غیر مستقیم در ارتباطات اثر گذاشته و راهنمای انتخاب رشته پرستاری می گردد (۲۰). به عنوان مثال در مطالعه ای که Katsuragi انجام داده تصورات عامه مردم درباره حرفه پرستاری عموماً ضعیف گزارش شده است (۲۱). همچنین نتایج مطالعه Takase در سال ۲۰۰۰ در هنگ کنگ نشان داد که تصورات عمومی در باره حرفه پرستاری ضعیف است و نوجوانان معتقد بودند که پرستاری یک حرفه مطلوب یا ایده ال نیست (۱۱). فروتن نیز می نویسد: ایفای نقش ها در سطح مطلوب باعث ارتقاء حرفه، ایجاد علاقه و انگیزه و شناخت بیشتر حرفه می شود و این واقعیت بر ارائه خدمات و کیفیت مراقبت پرستاری تأثیرگذار است (۱۹). همچنین برای سامان دادن به وظایف هر روزه پرستاران و جلوگیری از مشکلات فردی آن ها اولین اقدام تعیین نقش ها و شرح وظایف آن ها و اقدام بعدی برنامه ریزی بر اساس استانداردهای کار از طرف سازمان پرستاری معرفی شده است (۲۲).

نسبت به نقش محافظت کننده و آموزش دهنده، گروه پرستاران نمره نگرش بالاتری نسبت به دانشجویان داشتند. در مطالعه ای که ذکائی یزدی و همکاران در سال ۱۳۸۱ انجام دادند، نتایج حاصل از دیدگاه

منابع:

1. Tylor A. Nursing principles. Translated by faculty member of Shahid Beheshti nursing school, 1th ed. Tehran: Boshra Pub; 2012. [Persian]
2. American Nurses Association. Nursing: a social policy statement. In: Craven RF, Hirnle CJ. Fundamentals of nursing: human health and function. 4th ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins; 2003.
3. Potter P, Perry A. Fundamental of nursing. London: Mosby; 2009.
4. Grosman D. High school student's perception of nursing. Journal of Nursing Education. 1991; (28): 18-21.
5. Kay Kittrell Ch. Beth BP. Professional nursing concepts and challenges. 5th ed. UK: Saunders Elsevier; 2007.
6. Nasiri Mmoghadam SH. Survey of nurses' knowledge about the roles of nurses. [Ms Thesis]. Tehran: Tehran university of medical sciences; 1996 [Persian].
7. Dogass M. Principles of patient care, nursing society. Translated by faculty member of Shahid Beheshti nursing school. 3th ed. Tehran: Ministry of Health and Medical Research Training; 2012.[Persian]
8. Borhani f; Abbaszadeh A. Medical team and responsibilities in nursing. Journal of Medical Ethics, 2006; 1(2): 12.
9. Tafreshi MZ, Pazargadi M, Abed Saeedi Z. Nurses' perspectives on quality of nursing care: a qualitative study in from Iran. International Journal of Health Care Quality Assurance, 2007; 20(4): 320-8.
10. Dehghan Nayeri N, Nazari A, Selsali M, Ahmadi F. Viewpoints of nurses about productivity and the effects of current evaluation process on it. Yafteh. 2006; 7 (4):91-100.
11. Takase M. Influence of public image nurse on nursing of practice. Perth, West Australia: Edith Cowan University; 2000.
12. Kardan R. Study of public attitudes about the role and value of nurses compared with nurses' view of society, Ms thesis, Isfahan, 1997 [Persian].
13. Sotodeh H. [Introduction to social psychology. 1 ed. Tehran: Institute of Sound of Light Pub. 1993:144-145.] Persian
14. Nikbakht nasrabadi AR, Parsa Yekta Z, Emami A, Maddah SB. A qualitative phenomenological study on Iranian Nursing Experience. Quarterly Journal of teb & tazkehe. 1381 (46): 15-24.
15. Cook Th, Gilmer M. Beginning students' definition of nursing: an inductive framework of professional identity. Journal of Nursing Education. 2003; 42: 311-7.
16. Benson L, Ducanis A. Nurses' perceptions of their role and role conflicts. Rehabil Nurs. 1995 Jul-Aug; 20(4): 204-11.
17. Mckenna C. A comparative study of the attitudes of nursing and medical student to aspect of patient care and the nurses' role in organizing that care. J advance nursing .1994; 19(1): 114-23.
18. Nikbakht Nasrabadi A, Emami A. Perceptions of nursing practice in Iran. Nurs Outlook. 2006 Nov-Dec; 54(6): 320-7.
19. Forotan F. Attitude of people towards the nursing profession in Tehran [Ms Thesis]. Tehran: Iran university of medical sciences; 1996 [Persian].
20. Schmidt LA. Patients' perceptions of nursing care in the hospital setting. J advance nursing. 2003; 44(4): 393-9.
21. Katsuragi S. Better working conditions won by 'nurse wave' action: Japanese nurses' experience of getting a new law by their militant campaign. Nurs Ethics. 1997 Jul; 4(4): 313-22.
22. Leonard M, Graham S, Bonacum D. The human factor: the critical importance of effective teamwork and communication in providing safe care. Quality and Safety in Healthcare. 2004; 13: 85-90.
23. Zokaie Yazdi S, Mosayyeb Moradi J, Mehran A. Perspective of the nursing staff at hospitals affiliated to the Tehran University of Medical Sciences on the roles and activities of the nurses. Hayat. 2002; 8(3): 22-32.

Comparison between the attitude of nurses, nursing students and patients about nurses' roles in educational hospitals of Shahrekord

Aliakbari F*, Aslani Y

Shahrekord University of Medical Sciences, Shahrekord, Iran.

Received: 10/Feb/2013   Accepted: 4/Jun/2013

Background and aims: Due to the fact that nurses feel about the lack of proper social status is one of the causes that lead to job dissatisfaction, the study of public opinions on the role and value of nurses and nurses' perceptions compared to nurses' opinions seem useful. Therefore, this study aimed to determine and compare the views of nurses, nursing students and patients view in this city over the nurses' role.

Methods: In this descriptive and analytical study, samples were patients and nurses working in various wards in educational hospitals and nursing students in 7-8 and 4-5 semesters. 75 nurses, 50 students, and 75 patients were randomly selected and their data were collected by questionnaire and check list over two months.

Results: The results showed that within the care, coordinator, educator and advocate dimensions, there is no significant difference between the three groups, but in treatment and protection roles, there was significant difference between the groups' attitude scores $P < 0.05$. In the whole group, patients had higher scores in most areas compared to nurse and student groups.

Conclusion: According to the results of this study, students and nurses had lower attitude score compared to patients. So, regarding to the important role of nurses, it is necessary that knowledge of nursing student increases in studying time. This will lead to improve in the quality of nursing care.

Keywords: Attitude, Nurses, Nurses' student, Patients, Nursing roles.

Cite this article as: Aliakbari F, Aslani Y. Comparison between the attitude of nurses, nursing students and patients about nurses' roles in educational hospitals of Shahrekord. *Journal of Clinical Nursing and Midwifery*. 2013; 2(2): 10-17.

---

*Corresponding author:

Shahrekord University of Medical Sciences, Shahrekord, I.R. Iran. Tel: 00983813335648,
E-mail: aliakbarifa@gmail.com